
GASTROİNTESTİNAL SİSTEM KANSERLERİNDE GÜNCEL YAKLAŞIMLAR

Editörler

Nazan ERAS

A. Sencer YURTSEVER

Vehbi ERÇOLAK

© Copyright 2021

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN	Sayfa ve Kapak Tasarımı
978-625-8430-27-1	Akademisyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı	Yayıncı Sertifika No
Gastrointestinal Sistem Kanserlerinde Güncel Yaklaşımlar	47518
Editörler	Baskı ve Cilt
Nazan ERAS	Vadi Matbaacılık
ORCID iD: 0000-0001-5475-1684	Bisac Code
A. Sencer YURTSEVER	HEA039010
ORCID iD: 0000-0002-6690-119X	DOI
Vehbi ERÇOLAK	10.37609/akya.984
ORCID iD: 0000-0003-1014-1694	

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. Akademisyen Kitabevi ve alıcı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşturmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. Akademisyen Kitabevi ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanak oluşturması, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Kanser, toplumda herkesi etkileyen, hastalar, aileler ve toplum üzerinde çok ağır bir yük oluşturan bir halk sağlığı problemidir. Globocan 2020 verilerine göre dünyada her 5 kişiden biri yaşamı boyunca kansere yakalanır. Ayrıca kansere yakalanan 8 erkekte 1'i ve 11 kadından 1'i kanser nedeniyle yaşamını kaybetmektedir. 2020 yılında Türkiye nüfusu 84.339.067 iken, yıllık yeni kanser vaka sayısı 233.834 ve kansere bağlı yaşam kaybı sayısı 126.335 olarak bildirilmiştir. Gastrointestinal kanserlere odaklandığımızda erkeklerde ve kadınlarda en yaygın görülen ilk 5 kanser türü içinde erkeklerde kolorektal kanser 3. sırada, mide kanseri 5. sırada yer alırken, kadınlarda kolorektal kanser 3. sırada yer almaktadır. Kolorektal kanserlerin hem erkekler hem kadınlarda en sık görülen 3. kanser olması dikkat çekicidir. Ayrıca ülkemizde taraması yapılan 3 kanserden birinin kolorektal kanser olduğu düşünülürse, tüm ülkelerde olduğu gibi ülkemiz için de gastrointestinal kanserlerin önemi anlaşılır. Görüldüğü gibi gastrointestinal kanserler güncel klinik pratiğimizde karşımıza çıkan vakaların önemli bir kısmını oluşturan, tedavi edilmesi için efor sarf edilen ve birden çok tıp disiplini ilgilendirdiği için mutlaka konseylerde multidisipliner bakış açısı ile tartışılması gereken bir kanser türüdür.

Onkoloji bilimi, doğası gereği hızla değişmekte ve gelişmekte olup yeni gelişmelerin takibi önem arz etmektedir. Ayrıca Türkçe kaynak eksikliği de göz önünde bulundurulduğunda bu kitabın ülkemizde onkoloji alanında temel başvuru kitabı eksikliğini giderilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu kitap, multidisipliner bir anlayışla bir araya gelen meslektaşlarımızın yoğun emek ve bilgi birikimlerine dayalı olarak oluşturulmuş geniş kapsamlı temel bir eserdir. Gastrointestinal kanserlerin tanısından tedavisine, genetik özelliklerinden, ruh sağlığına kadar çok geniş bir yelpazede gastrointestinal kanser eğitimi ve güncellenmesi için vazgeçilmez bir fırsat olacak bir kaynaktır. Bu kitap ayrıca geniş bir yelpazedeki tıp branşlarından hekimlerin katılımıyla multidisipliner yaklaşıma odaklanarak tedaviye genel bir bakış sağlayacaktır.

Bu değerli eserin ortaya çıkmasına çok değerli emekleriyle katkı sağlayan, alanında öncü meslektaşlarımıza çok teşekkür ediyoruz. Bu kitabın onkoloji bilimine gönül vermiş öğrencilerimize, asistanlarımıza, meslektaşlarımıza ve Türk tıp topluluğuna faydalı olmasını ve tüm meslektaşlarımızın günlük hayatlarında sık sık başvuracakları bir el kitabı olmasını temenni ediyoruz.

*Nazan ERAS
A. Sencer YURTSEVER
Vehbi ERÇOLAK*

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1 Gastrointestinal Sistem Kanseri Epidemiyolojisi	1
Tuba Duygu YILMAZ	
BÖLÜM 2 Gastrointestinal Sistem Tümörleri Patolojisi.....	9
Tuba KARA	
Yalçın POLAT	
BÖLÜM 3 Gastrointestinal Sistem Kanseri ve İyon Kanalları.....	31
Selma YAMAN	
BÖLÜM 4 Gastrointestinal Sistem Kanseri Tedavisinde İlaç Direncinin Moleküler Mekanizmaları	41
R. Nalan TİFTİK	
A. Sencer YURTSEVER	
BÖLÜM 5 Gastrointestinal Sistem Kanseri Eksozomal MikroRNA'ların Rollerini	51
Nazan ERAS	
BÖLÜM 6 Gastrointestinal Sistem Kanseri Gelişiminde Epigenetik Mekanizmalar	59
Zuhal ALTINTAŞ	
BÖLÜM 7 Çocukluk Çağında Polipler ve Polipozis Sendromları	71
Asuman Nur KARHAN	
BÖLÜM 8 Çocukluk Çağı Gastrointestinal Sistem Tümörleri.....	79
Arzu GÜLSEREN	
BÖLÜM 9 Gastrointestinal Sistem Kanseri ve Paraneoplastik Sendromlar.....	87
Deniz GEZER	

BÖLÜM 10 Özofagus-Mide-İnce Bağırsak ve Pankreatobilier Sistem Tümörlerinde F-18 Florodeoksiglukoz, Ga-68 DOTATATE ve FAPI Pozitron Emisyon Tomografisi /Bilgisayarlı Tomografi	95
Zehra Pınar KOÇ	
BÖLÜM 11 Özofagus Kanserinde Radyoterapi	105
Eda Bengi YILMAZ	
BÖLÜM 12 Özofagus Kanserinde Tedavi	111
Vehbi ERÇOLAK Fatma Esra ERDEM PALAZ	
BÖLÜM 13 Mide Kanserinin Cerrahisi	125
Hüseyin PÜLAT	
BÖLÜM 14 Mide Kanserinde Radyoterapi	139
Eda Bengi YILMAZ	
BÖLÜM 15 Mide Kanseri Tedavisinde Güncel Onkolojik Yaklaşım.....	147
Cem MİRİLİ	
BÖLÜM 16 Hepatosellüler Karsinomda Histopatolojik Değişimler	159
Leyla BAHAR	
BÖLÜM 17 Primer Karaciğer Kanseri	175
Hakan CANBAZ	
BÖLÜM 18 Hepatosellüler Kanseri ve İmmünoterapi	189
Emre HAFIZOĞLU Erdoğan NAYIR	
BÖLÜM 19 Pankreas Kanseri Radyoterapi.....	201
Düriye ÖZTÜRK	
BÖLÜM 20 Pankreas Kanseri ve Tedavisi	211
Alper ATA	
BÖLÜM 21 Çocukluk Çağı Karaciğer ve Pankreas Tümörleri	221
Arzu GÜLSEREN	

BÖLÜM 22 Metastatik İyi Farklılaşmış Gastrointestinal ve Pankreas Nöroendokrin Tümörlerde Tedavi.....	231
Meral GÜNALDI	
BÖLÜM 23 Safra Yolları Kanselerinde Tanı ve Cerrahi	251
İbrahim ÖNER	
Baki EKÇİ	
BÖLÜM 24 Safra Kesesi Kanselerine Güncel Cerrahi Yaklaşım	263
Recep ÇAĞLAR	
BÖLÜM 25 Periampuller Bölge Kanselerleri	275
Cumhur ÖZCAN	
Aydemir ÖLMEZ	
BÖLÜM 26 Safra Yolu Kanselerinde Sistemik Tedavi	287
Elif ŞENOCAK TAŞÇI	
Leyla ÖZER	
BÖLÜM 27 İnce Bağırsak Kanselerleri ve Cerrahi Tedavisi.....	297
Kamil ERÖZKAN	
BÖLÜM 28 İnce Bağırsak Adenokarsinomunda Tedavi	311
Hakan DEMİR	
Berna BOZKURT DUMAN	
BÖLÜM 29 Kolorektal Kanseler ve Epigenetik	323
Zuhal ALTINTAŞ	
BÖLÜM 30 Kolorektal Kanselerinde Pozitron Emisyon Tomografisi-Bilgisayarlı Tomografi (PET/BT) Görüntülemenin Yeri	337
Pınar Pelin ÖZCAN	
BÖLÜM 31 Kolon Kanseri Tedavisine Güncel Yaklaşım	349
Habip SARI	
BÖLÜM 32 Rektum Kanseri ve Cerrahisi.....	363
Sami BENLİ	

BÖLÜM 33 Kolorektal Kanselerde Sitoredüktif Cerrahi ve Hipertermik İnteraperitoneal Kemoterapi	373
Erkan GÜLER	
BÖLÜM 34 Kolorektal Kanselerde Radyoterapi	383
Şükran ESKİCİ ÖZTEP	
BÖLÜM 35 Kolon Kanserinde Adjuvan Kemoterapi	391
Şebnem YÜCEL	
BÖLÜM 36 Rektum Kanserinde Neoadjuvan ve Adjuvan Tedavi.....	397
Halil ÇELİK	
Emel SEZER	
BÖLÜM 37 Kolon Kanserinde Adjuvan Kemoterapi	411
Esin AVŞAR	
Serkan ENKİ	
Banu ÖZTÜRK	
BÖLÜM 38 Anal Kanseler	429
ShuteAilia DAE	
Ali Ayberk BEŞEN	
BÖLÜM 39 Gastrointestinal Stromal Tümörlere Cerrahi Onkolojik Yaklaşım	435
Bilal ARSLAN	
BÖLÜM 40 Gastrointestinal Stromal Tümörlerde Sistemik Tedaviler	443
Halil ÇELİK	
Kadir ESER	
BÖLÜM 41 Gastrointestinal Sistem Kanseleri ve Ruh Sağlığı.....	455
Seda TÜRKİLİ	

YAZARLAR

Prof. Dr. Berna BOZKURT DUMAN

Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi

 0000-0003-0295-6295

Prof. Dr. Pınar Pelin ÖZCAN

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Nükleer Tıp AD.

 0000-0003-0147-2678

Prof. Dr. Hakan CANBAZ

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi AD

 0000-0003-2819-4321

Prof. Dr. Banu ÖZTÜRK

SBÜ Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi

 0000-0002-4622-5251

Prof. Dr. Baki EKÇİ

Haliç Üniversitesi Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi AD.

 0000-0001-9360-6746

Prof. Dr. Emel SEZER

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Onkoloji BD.

 0000-0001-9881-3533

Prof. Dr. Vehbi ERÇOLAK

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Onkoloji BD.

 0000-0003-1014-1694

Doç. Dr. Alper ATA

İstinye Üniversitesi, Tıp Fakültesi Tıbbi

Onkoloji BD.

 0000-0002-8301-7937

Prof. Dr. Meral GÜNALDI

Aydın Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Onkoloji BD.

 0000-0002-5496-9824

Doç. Dr. Ali Ayberk BEŞEN

Başkent Üniversitesi Dr. Turgut Noyan Uygulama ve

Araştırma Merkezi Tıbbi Onkoloji Kliniği

 0000-0002-7862-0192

Prof. Dr. Tuba KARA

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Patoloji AD.

 0000-0002-7338-213X

Doç. Dr. Cem MİRİLİ

Özel Adana Ortadoğu Hastanesi, Tıbbi Onkoloji

 0000-0002-5986-5493

Prof. Dr. Zehra Pınar KOÇ

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Nükleer Tıp AD.

 0000-0002-3274-5790

Doç. Dr. Erdinç NAYIR

VM Medicalpark Mersin Hastanesi Tıbbi Onkoloji

Kliniği

 0000-0003-2348-7803

Prof. Dr. Aydemir ÖLMEZ

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi AD.

 0000-0001-7458-1539

Doç. Dr. Leyla ÖZER

Acıbadem MAA Üniversitesi Atakent Hastanesi

 0000-0003-4092-5051

Doç. Dr. R. Nalan TİFTİK

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji AD.

 0000-0001-7277-3369

Dr. Öğr. Üyesi Zuhale ALTINTAŞ

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Genetik AD.

 0000-0001-9805-6624

Dr. Öğr. Üyesi Leyla BAHAR

Mersin Üniversitesi Kök Hücre ve Rejeneratif Tıp AD.

 0000-0002-6910-6167

Dr. Öğr. Üyesi Nazan ERAS

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Genetik AD.

 0000-0001-5475-1684

Dr. Öğr. Üyesi Asuman Nur KARHAN

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Gastroenteroloji Hepatoloji ve Beslenme BD.

 0000-0003-1665-4255

Dr. Öğr. Üyesi Düriye ÖZTÜRK

Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Radyasyon Onkolojisi AD.

 0000-0002-3265-2797

Dr. Öğr. Üyesi Yalçın POLAT

Biruni Üniversitesi Tıp Fakültesi Patoloji AD.

 0000-0003-0848-0814

Dr. Öğr. Üyesi Selma YAMAN

Kahramanmaraş Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyofizik AD.

 0000-0002-9301-9119

Dr. Öğr. Üyesi Eda Bengi YILMAZ

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Radyasyon Onkolojisi AD.

 0000-0002-5299-8672

Dr. Öğr. Üyesi A. Sencer YURTSEVER

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji AD.

 0000-0002-6690-119X

Uzm. Dr. Esin AVŞAR

SBÜ Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi

 0000-0002-7584-2232

Uzm. Dr. Recep ÇAĞLAR

Mersin Şehir Eğitim Araştırma Hastanesi Genel Cerrahi

 0000-0003-0987-9202

Uzm. Dr. Halil ÇELİK

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Onkoloji BD.

 0000-0003-2246-8707

Uzm. Dr. Hakan DEMİR

Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi

 0000-0003-2819-4321

Uzm. Dr. Serkan ENKİ

SBÜ Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi

 0000-0001-5636-0708

Uzm. Dr. Fatma Esra ERDEM PALAZ

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Onkoloji BD.

 0000-0002-2387-7943

Uzm. Dr. Kamil ERÖZKAN

Yan Dal Araştırma Görevlisi, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Cerrahi Onkoloji BD.

 0000-0003-2193-9984

Uzm. Dr. Deniz GEZER

Mersin Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi İç Hastalıkları Kliniği

0000-0002-9036-0135

Uzm. Dr. Arzu GÜLSEREN

Kayseri Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Pediyatrik Gastroenteroloji, Hepatoloji ve Beslenme

0000-0001-7632-2215

Uzm. Dr. Emre HAFIZOĞLU

Ankara Şehir Hastanesi Tıbbi Onkoloji Kliniği

0000-0001-6291-851X

Uzm. Dr. İbrahim ÖNER

Mersin Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Genel Cerrahi Servisi

0000-0003-3141-0603

Uzm. Dr. Şükran ESKİCİ ÖZTEP

Mersin Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Radyasyon Onkolojisi

0000-0002-9776-8651

Uzm. Dr. Habip SARI

Hatay Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Gastroenterolojik Cerrahi

0000-0002-3641-864X

Uzm. Dr. Tuba Duygu YILMAZ

Mersin İl Sağlık Müdürlüğü

0000-0002-0229-7659

Uzm. Dr. Şebnem YÜCEL

Atatürk Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi EAH,
Tıbbi Onkoloji

0000-0001-6235-7927

Arş. Gör. Dr. Elif ŞENOCAK TAŞÇI

Acıbadem MAA Üniversitesi Atakent Hastanesi

0000-0002-1686-1628

Öğr. Gör. Dr. Cumhuri ÖZCAN

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi AD.

0000-0002-6453-025X

Öğr. Gör. Dr. Seda TÜRKİLİ

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Psikiyatri AD.

0000-0002-0079-060X

Dr. Öğr. Gör. Kadir ESER

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Onkoloji BD.

0000-0001-8666-6177

Arş. Gör. ShuteAilia DAE

Başkent Üniversitesi Dr. Turgut Noyan Uygulama ve
Araştırma Merkezi Tıbbi Onkoloji Kliniği

0000-0002-3532-8394

Arş. Gör. Uzm. Dr. Erkan GÜLER

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Cerrahi
Onkoloji BD.

0000-0003-0881-1003

Op. Dr. Bilal ARSLAN

Cerrahi Onkoloji Uzmanı, Mersin Üniversitesi Tıp
Fakültesi Genel Cerrahi AD., Cerrahi Onkoloji BD.

0000-0002-9656-0736

Op. Dr. Sami BENLİ

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi, Cerrahi
Onkoloji BD.

0000-0003-4086-4316

Op. Dr. Hüseyin PÜLAT

Mersin Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Cerrahi
Onkoloji Kliniği

0000-0003-0635-3387

